

PRIMLJENE KNJIGE

L. GIUSSANI, *Svjedočenje: Liturgija kao življena stvarnost*. Auktor je utemeljitelj duhovnoga gibanja u Italiji pod nazivom "Comunione e liberazione". Osobito se zauzima za propagiranje življene vjere u svakodnevici. Polazi od mise kao središta kršćanskoga bogoslužja te polazeći od vjerničkog iskustva tumači liturgijska vremena i velike kršćanske svetkovine. Naručuje se kod izdavača: HRVATSKI INSTITUT ZA LITURGIJSKI PASTORAL, 23 000 Z a d a r, Trg sv. Frane 1. Cijena 20 kn.

* * *

Fra ANĐEO CVITANOVIĆ, *Podrački nebeski zaštitnici*. Životopisi svetaca i misni tekstovi svetkovina koji se posebno štiju u župi Podaca u Makarskom primorju: Gospa od Pohođenja, Sv. Ivan Krstitelj, Sv. Stjepan Prvomučenik. K tome su pridodane i prigodne pjesme koje se pjevaju u toj župi na određene blagdane nebeskih zaštitnika. Hvale vrijedan i praktičan liturgijsko-pastoralni pothvat koji može služiti kao poticaj svakom pastoralcu. Naručuje se kod priređivača na adresu: Franjevački samostan, 21334 ZAOSTROG.

* * *

"TEOVIZIJA", Zagreb, Kaptol 13 predstavlja se s dvije veoma vrijedne knjige:

1. D. PAVIČIĆ, *Razgovori s Kardinalom*. Jedanaest razgovora s kardinalom Franjom Kuharićem u zadnjih pet godina i skupljene kratke izjave o pojedinim problemima vjerskoga i narodnoga života. Sveto to skupljeno na jedno mjesto u vrlo ukusnoj tehničkoj opremi predstavlja draocjeni izvor i svjedočanstvo veoma burnoga vremena u kome se očituje produhovljeni pogled na svakodnevicu i mudro prepoznavanje znakova i u dobru i u zlu.
2. T. IVANČIĆ, *Isus iz Nazareta povijesna osoba*. Teološka disputa o povijesnosti Isusa iz Nazareta i Kristu vjere bila je vrlo žučljiva tema među teolozima nakon Drugoga vatikanskoga sabora. Kod nas je ta tematika obrađivana samo rubno, polemički ili na razini suhe informacije. Nakon dugogodišnjega predavanja fundamentalne teologije na Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, profesor Ivančić se uhvatio u koštac s ovom ne baš lakom teološkom problematikom. Obrada pitanja je iznesena jasno, zaokruženo i vrlo informativno. Svugdje se osjeća da pisac ne pristupa temi hladno i nezainteresirano nego kao vjernik koji iz svoje vjere utemeljene na Objavi crpe odgovore na postavljena pitanja. Obradena su slijedeća poglavlja: Povijest problema o povijesnome Isusu; Izvanbiblijski povijesni dokumenti o Isusu; Povijesni Isus u evanđeljima; Izvanjski svjedoci povijesnosti evanđelja; Fundamentalno-teološki pristup povijesnom Isusu kroz evanđelja; Drugi pristupi povijesnom Isusu kroz evanđelja; Suvremena židovska literatura o Isusu iz Nazareta.

KNJIŽNICA " U PRAVI TRENUTAK" VAM NUDI:

1. Dr. ŽIVAN BEZIĆ, *Etika i život*. Iskusan profesor, plodan pisac i naš marljivi suradnik Živan Bezić predstavlja se svojim novim djelom koji će vrlo dobro doći katehetama te učenicima i predavačima etike u srednjim i visokim školama. Cijena 60 kn.
2. H. WALDENFELS, *Kontekstualna fundamentalna teologija*. Prijevod s njemačkoga, 816 tvrdo ukoričenih stranica sačinjava vrijedan priručnik fundamentalne teologije. Trebao bi biti obavezan priručnik svakoga studenta teologije i svakoga tko se želi detaljnije upoznati s temeljima kršćanske teologije. Cijena: 150 kn.
3. Ch MEVES, *Učiti iz osobne prošlosti*. Ponovljeno izdanje. Opisivanjem i analiziranjem primjera duševno obljele djece spisateljica upozorava što je trebalo učiniti da se te bolesti izbjegnu. Cijena 25 kn.
4. G. HERTZKA, *Tako liječi Bog*. Medicina sv. Hildegarde. Prikazana je medicina sv. Hildegarde kao novo prirodno liječenje. Knjiga je u izvorniku doživjela 15 izdanja. Auktor joj je doktor medicine koji je i sâm u svojoj liječničkoj praksi isprobavao karizmatičke savjete o prirodnom liječenju koje je davno napisala sv. Holdegarda. Cijena 20 kn.
5. J. LAURENCEAU, *Nove propovijedi za Marijine dane i blagdane*. Preveo Srećko Bošnjak. Knjiga sadrži 25 propovijedi za marijanske blagdane i Gospodnje blagdane s kojima je Marija tijesno povezana. Cijena 20 kn.
6. S. KRASIĆ, *Dominikanci u srednjovjekovnoj Bosni*. Djelovanje dominikanaca u Bosni nije dovoljno osvjetljeno. Ova knjižica nastoji pomoći u osvjetljavanju njihova djelovanja u prvoj polovici 13. stoljeća. Cijena 15 kn.
7. H.Th. NOLL, *Bio si mi potreban*. Bolesnica opisuje osobna iskustva i ističe ponašanje zdravih ljudi kad se suoče sa smrtnom bolešću nekoga drugoga. Što joj je održalo optimizam do kraja? Zanimljivo, izazovno, poticajno. Cijena 20 kn.
8. H. MADINGER, *Križni put spasenja*. Duboka razmatranja o Kristovu križnom putu uvijek su poticaj čovjeku da ustraje na vlastitim križnim putovima. Cijena 15 kn.
9. Ž. BEZIĆ, *Zašto i kako odgajati?* O odgojnim ciljevima, metodama i sredstvima u odgoju. Sve na jednom mjestu jasno i praktično. Ponovljeno izdanje svjedoči o potražnji ovakvog štiva u različitim odgojnim zavodima. Cijena 30 kn.
10. J. ZINK, *Više od tri želje*. Kratke meditacije. Cijena 10 kn.
11. V. ALBISETTI, *Biti sretan*. Psihoterapija za sve. Prikladno štivo za suvremenoga čovjeka. Cijena 20 kn.
12. H. BREY, *Josip sin Davidov*. Romanizirani životopis sv. Josipa. Cijena 15 kn.
13. C. SIMONTON-R. BENSON-B. HAMPTON, *Na putu poboljšanja*. Koraci k tjelesnom i duhovnom izlječenju. Između ostaloga, i o tome kako je bolesnik od raka ozdravio pomoću oživljene vjere. Cijena 40 kn.
14. M. SAKAČ, *Nedjeljne propovijedi - A*, Cijena 35 kn.
15. G. VARGA, *Nedjeljne i blagdanske propovijedi - A*, Cijena 35 kn.

Sva jgore navedena izdanja možete nabaviti kod izdavača:

U PRAVI TRENUTAK, 31400 Đ a k o v o, pp 51.

Fra Petar Lubina, MARIJANSKA HRVATSKA - GOSPINA SVETIŠTA
MEĐU HRVATIMA“, Knjižnica ”Marije“, knj. 35, Split 1995.

Pobožnost hrvatskih vjernika kršćana prema Djevici Mariji pjesnik je izrazio stihovima koji su urezani u broncu na pročelju svetišta Gospe Bistričke: ”Dušo duše Hrvatske, Isusova mati, Sunce naših stradanja, ne prestani sjati!“ (J. Koren). O toj duši hrvatskoj, o pobožnosti prema Gospi koja toliko zrcali stoljeća hrvatske duhovnosti, progovara knjiga ”*Marijanska Hrvatska - Gospina svetišta među Hrvatima*“. Knjiga je raskošno uređena, tvrdog uveza s četverbojnim ovitkom, a sadrži 608 stranica formata A4, od kojih više od polovice na finome papiru za umjetnički tisak.

Pisac je knjige fra Petar Lubina, svećenik, franjevac, član Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja. Urednik je časopisa za Gospine štovatelje ”*Marija*“. Od 1982. g. do danas uredio je više od 130 brojeva toga časopisa, za tisak je priredio niz knjiga i nekoliko molitvenika, a napisao je i objavio knjigu ”*Krunica - moja molitva*“. Dopisni je član Papinske međunarodne marijanske akademije u Rimu i član Vijeća Hrvatskoga mariološkoga instituta.

Knjiga je podijeljena u tri glavna dijela. U prvom se dijelu, koji je opet podijeljen na tri poglavlja, najprije govori o razvoju pobožnosti prema Gospi od početaka Crkve pa do naših vremena. Zatim se u tom istom dijelu govori o razvoju hrvatske pobožnosti prema Spasiteljevoj majci, o doprinosu hrvatskih teologa u raspravama o Gospi, o Gospi kao temi u hrvatskoj književnosti i u hrvatskoj likovnoj umjetnosti, o njezinu mjestu u hrvatskim običajima te o imenima koja su Hrvati nadijevali Isusovoj majci. Potom se govori o čašćenju Bogorodice u njezinim svetištima, navlastito o hodočašćima, kao o osobitu obliku pobožnosti prema Gospi. I ovdje je poseban naglasak stavljen na hodočašća kao izraz hrvatske pobožnosti prema Gospi. Za taj prvi dio knjige može se reći da je dragocjen doprinos hrvatskoj marijanskoj i mariološkoj literaturi.

Drugi dio knjige govori o čak 101 Gospinu svetištu u kojima Hrvati časte Gospu. Listajući ovaj dio, shvaćamo što je pisac mislio kad je knjizi dao naslov ”*Marijanska Hrvatska*“. Ime ”Hrvatska“ ovdje ne označava samo zemlju koju nazivamo Republikom Hrvatskom nego sav onaj prostor na kojemu obitavaju vjernici Hrvati; bolje reći - Hrvatska u ovoj knjizi jesu vjernici Hrvati na prostoru na kojem su kroz povijest živjeli i na kojem i danas žive. U tom smislu autor pokazuje osobitu osjetljivost za Hrvate koji ostadoše izvan matične države. Svetišta su poredana po crkvenim pokrajinama (metropolijama) od kojih su tri u Republici Hrvatskoj: zagrebačka (koja obuhvaća i čitav Srijem), riječka i splitska; sarajevska pokrajina obuhvaća čitavu Bosnu i Hercegovinu; pod ostalim krajevima pisac misli na Vojvodinu i Kosovo. Unutar pokrajina svetišta su poredana redosljedom koji govori o njihovoj važnosti: na prvom je mjestu ono koje ima općenacionalno značenje ili barem regionalno, a onda slijede ona koja imaju veću ili manju krajevnu važnost. Svako je svetište ocrtano kroz povijesni prikaz njegova razvoja, kroz vlastitost šovanja Gospe u njemu te kroz teološko i

povijesno utemeljenje štovanja Gospe pod određenim imenom; npr.: zašto Gospu štujemo pod imenom Gospa od Anđela ili zašto je štujemo kao Gospu Žalosnu, kao Gospu od Zdravlja, Gospu Karmelsku itd. Uz svako svetište navedena je i iscrpna literatura koja o njemu govori.

Ovaj dio knjige, na 368 stranica, raskošno je uređen i ilustriran pa je ne samo zanimljiv za čitanje nego i privlačan za gledanje. Osim nekoliko stotina fotografija, od kojih je više od dvjesto u boji, ovdje nalazimo još stotinu umjetničkih crteža Gospinih likova i više od stotinu zemljovida na kojima se vidi gdje se pojedino svetište nalazi. Kriterije po kojima je sastavljen izbor svetišta autor objašnjava u predgovoru knjige. Ovaj dio otisnut je na finom papiru za umjetnički tisak.

Konačno u trećem dijelu, koji zauzima 124 stranice, navedeno je i ukratko opisano više od 750 samostanskih, župnih i područnih, većih ili manjih crkava koje su ili posvećene Gospi ili se ona u njima štuje na osobit način. Redoslijed je ovdje napravljen po biskupijama, a unutar toga abecednim redom. Gdje god je to bilo moguće, uz opis je navedena i pripadajuća literatura. Ovaj će dio, koji pokazuje autorovu primjernu temeljitost u zaokruživanju hrvatske marijanske tematike, u mogućem novom izdanju knjige vjerojatno doživjeti znatnije izmjene, kako glede upotpunjavanja podataka tako i glede ujednačavanja prikaza ili njihova vrednovanja na temelju raširenosti Gospina čašćenja u pojedinim od navedenih crkava.

Pri kraju knjige navedena je opća literatura, tj. popis svih važnijih knjiga i članaka kojima se trebalo poslužiti da bi se ova knjiga mogla napisati. Kalendar Gospinih slavlja tablično prikazuje u kojim se svetištima tijekom jednogodišnjega ciklusa posebno svečano slave pojedini Gospini blagdani i spomendani. Osobito je vrijedan sintetički kronološki prikaz razvoja marijanske pobožnosti na prostoru na kojem žive Hrvati, od 6. st. do naših dana. Sažetak knjige, na po dvije stranice, donesen je na čak pet glavnih europskih i svjetskih jezika. Na samom kraju donesena su iscrpna kazala: kazalo osobnih imena, kazalo zemljopisnih naziva i pojmovno kazalo.

I bez detaljnije kritičke prosudbe - već na temelju samo letimična pregledavanja ove knjige - može se mirno ustvrditi da ona predstavlja ne samo kapitalno djelo hrvatske marijanske literature, nego i da je izniman doprinos osvjetljavanju hrvatske duhovnosti i hrvatske opće kulturne baštine.

Fra Nedjeljko Jukić

* * *

R. GRGEC, *Čežnja za kraljevstvom*. Sadrži auktorova razmišljanja na temu svakodnevnoga kršćanskoga razmišljanja koja su objavljivana u "Glasniku Srca Isusova" kroz 1994. i 1995. godinu. Naručuje se kod izdavača:

HRVATSKO KULTURNO DRUŠTVO SV. JERONIMA,
10000 Zagreb, Trg Kralja Tomislava 21.